

пресъче само връвъта на кесийката ми, зе я и я пъхна въ силяха си. Същото стори и съ Митко. Въ тия мигове азъ чувахъ, какъ бие сърцето ми. Въ ушитѣ ми сякашъ блъскаха две тепавици. Чувахъ недалече тамъ долу, Бистра какъ тъжно пъе. Чувахъ, какъ стени земята подъ снѣга.

Турцитѣ зеха чергитѣ ни и ги сдиплиха на страни. Виждаше се, че ги харесаха много. Тѣ прибраха и другитѣ ни ценни вещи. На купа сложиха и брадвата ни.

— Пари, гяуръ! — Изрева едноокия срещу баща ми: — давай, каквото имашъ.

— Тате съ разтреперени ржце извади изъ пояса си кожена кесия, въ която имаше нѣколко гроша. Грабна я сърмалията и извади паритѣ. Като видѣ, че сѫ малко, заплю въ лице баща ми.

— Съ толкова ли пари мислишъ икрамъ да ни сторишъ, бре свинйо гяурска? — рече гнѣвно едноокия и про дѣлжи: — предъ такива аги като насъ ти и съ товаръ злато не можешъ да се отсрамишъ.

Тате мълчеше и ги гледаше съ робска покорностъ. Неговата естествена сила и смѣлостъ се бѣха стопили още въ момента, когато падна брадвата отъ ржцетѣ му.

Човѣкъ може да изгуби смѣлостъ и да се откаже отъ съпротива, дори когато сѫ на лице всичките му сили и срѣдства за борба. Само преди две години единъ отъ нашитѣ най-смѣли македонски дейци, чийто животъ бѣше наизъ отъ велики подвизи, когато усѣти, че го е изоставило обществото, уплаши се, усъмни се въ силитѣ си и се оставилъ да го убиятъ двама малодушни хора, които сѫ треперѣли по-преди отъ него. Нѣкога въ Сибиръ въ борба съ едно дивашко племе великия отпосле генералъ Гурко проявилъ такава уплаха, за която е даже срамно да се говори, а не и пише. Червея се стреми къмъ животъ и се бори съ опасността, дори когато тя положително надминава силитѣ му. Едва когато му смажатъ главата, той спира. Съмнението поражава човѣшкото съзнание, парализира волята и омаловажава срѣдствата за борба. Велики армии съ пораженски